

toplumsal özgürlük

20 TL / Eylül 2025

Demokratik cumhuriyet seçeneğini oluşturmanın zamanıdır!

Türkiye içinden ve dışından gelen yüksek gerilimlerle sarsılıyor. ABD-İsrail ikilisi Avrupa'nın da desteğiyle Orta Doğu'da İsrail'in konumunu güçlendiren ve İslamı sisteme bağımlı kılarak hizmetine alan bir Yeni Düzen kurmaya çalışıyor. Kendi yolunda epey ilerleyen bu süreci yürütmeye tek başına İsrail'in gücü yetmeyince yanına Türkiye iliştiriliyor. Hedef, Suriye'den sonra Irak ve İran'ı Yeni Düzene uygun hale dönüştürmek. Türkiye'nin "ev ödevleri" çok fazla, en zoru kendisinin de kurulacak bu Yeni Düzene uyumlu hale gelmesi! Ülke içinde birçok dengenin bozulup yenilerinin kurulması gerekiyor. Hiç kolay değil, "yol kazaları" kaçınılmaz.

Başka bir gerilim alanı da "Terörsüz Türkiye" diye adlandırıldı. İktidarın niyetini daha adlandırmasından belli değil mi? Kürt halkının sorunlarının sisteme zarar vermeyecek bir zeminde yumuşatılarak sisteme içerilmesi hedefleniyor. Gerillalar silahlarını teslim edecek, her şey pes-pembe olacak! Özneleşmiş Kürt halkı ve siyasal öncüleri ise, anayasal güvenceye alınmış eşit yurttaşlık hedefiyle davranıyorlar. İki zıt iradenin nasıl bir dengede uzlaşacağı, hatta uzlaşmanın olup olmayacağı önümüzdeki dönemde yaşanacak gerilimlerin içinde belirlenecek. Halkı yoksullaştıran politikalar sürüyor. Halk yoksullaşırken %1lik küçük bir azınlık daha da

zenginleşiyor. İktidarın eli halkın cebinde, oradan çekip aldığını kendi komisyonunu cebine attıktan sonra en zenginlere aktarıyor. İktidardakilerin yoksulların öfkesinden korkmadığı, onların enselerine vurup ellerindeki ekmeklerini alırım diye düşündükleri anlaşılıyor. ***

Onca yüksek gerginlikle zorlanan iktidar, devletin başta sopası olmak üzere bütün imkanlarını kullanarak ayakta kalmaya çalışıyor. Toplumsal meşruluğunu ve desteğini kaybetmesini önemsemeyen iktidar, şiddet ve hilelerle gemisini yürütebileceğini umuyor. Çeteler ve artık sermaye grup-

larına dönüşen tarikatlar el ele vererek iktidarın etrafını kuşatıp nimetlerinden faydalıyorlar. ***

Emperyalizm bölge halklarının baş düşmanıdır, şimdi işbirlikçi yerel devletleri aşarak halktan halka köprüler kurmanın zamanıdır! Kürt halkının eşit yurttaşlık mücadelesiyle ortaklaşmanın zamanıdır! Yoksulların öfkesini örgütleyip mücadelenin önünde olmanın zamanıdır! Saray iktidarına son vermekle yetinmeyerek halkçı-demokratik ve sosyalist güçlerin demokratik cumhuriyet seçeneğini oluşturmanın zamanıdır!

Süreç ve olasılıklar

Oğuzhan Kayserilioğlu

Sürecin Kürt halkı açısından en olumlu haliyle nasıl bir sonuç yaratabileceği konusunda oldukça iyimser eğilimler olduğu görülüyor. Farklı nüanslara dağılan bu eğilimin özü, devletin Kürt sorununu çözebilmek için demokratik bir dönüşüm yaşayabileceği ve böylece Cumhuriyet'in kuruluşunda "eksik kalan demokrasi" ögesinin sürecin sonunda devletin yapı taşlarından birisi olabileceği yönündedir. Görüşümü hemen belirtiyim: Böyle bir dönüşüm bu aşamada gerçekleşmeyecektir.

(...) Devamı 4. sayfada

Suriye'de Kürtler ve yerel halkların geleceği

Ferhat Toros

"Varlık, kendisine ancak ötekinde bağlanabilir" der Hegel. Dolayısıyla "kendisi olabilenler" başkasının ilişkiselliğinde varoluşsal kimliğini oluşturabiliyor. Gelin görün ki Suriye'de olaylar böyle akıyor. HTŞ Lideri Colani, mezhepçi-tekirci ideolojisini ve idaresini halkların kırımına, köleleştirilmesine motifledikçe iktidarlaşamıyor. Suriye'nin yerel öz dinamikleriyle özgürlük temelinde ilişkilenedikçe "varlık" kazanamıyor. Hal böyleyken, yerel güçlere silah çekip katliam yaşattıkça, onlar da kılıç kuşanıp savaşçı kurumlarını oluşturuyorlar. Örneğin, en son Dürziler Süveyda'da "Ulusal Muhafızlar" adında kendi ordularını kurarak, Suriye'den bağımsızlık taleplerini dile getirdiler.

(...) Devamı 4. sayfada

Stratejik bir yazgı: Komünistlerle Kürt özgürlük hareketinin stratejik ortaklığı

Güncel olarak solun krizinin derinleştiği bir nesnelliğin içinde olsak da; Türkiye sosyalist hareketi tüm gelenekleri ve ekolleriyle tarihsel bir duruşun güncel izdüşümlerinin ifadesidir. O ifadeler Doktor Hikmet Kıvılcımlı'dan İbrahim Kaypakkaya'ya, Mahir Çayan'lardan Deniz Gezmiş'lere ve günümüze uzanmaktadır.

Perihan Koca

Kürt Özgürlük Hareketi'nin devlet ile yürüttüğü müzakereleri hedef alan ve şoven bir dille Türkiye Komünist Partisi'nin öncülüğünde yayımlanan "Ülkemizin uçurumdan yuvarlanmasına izin vermeyeceğiz" bildirgesi oldukça ses getirdi. Ulusalçı/şoven solun Kürt fobisinin açıkça kendisini gösterdiği bu bildiri birçok tartışmayı da beraberinde getirdi. Bildirge

bir taraftan şovenlikle mahkûm edildi. Diğer yandan ise bildirge baz alınarak, Kürt özgürlük hareketinin yeni perspektifi ve Türkiye sosyalistleri parantezine alınmış onlarca yazı dolaşıma sokuldu.

Bu yazıların çoğu, Türkiye sosyalist hareketini TKP ile aynılaştırarak, "sosyalistleri ideolojik-politik olarak nasıl tokatları" derdindeydi ne yazık ki. Bu koroya zaman zaman sosyalizm iddiası taşıyan KÖH

bileşeni yahut sosyalist sola mensup özne ve kurumlar da dahil oldu. Oysa zaten SİP'in TKP'si son yıllardaki ısrarlı tutumu ve hamleleriyle enternasyonal sol ile arasına mesafe koymuş, sol-sos-

yalizm kulvarından çıkmış, ulusal şoven bir hatta netleşmiştir. Adını devşirdiği "TKP" yahut "komünizm" sıfatlarını taşıyor oluşu bu netleşmeyi değiştirmez.

(...) Devamı 2. sayfada

Savaşın yeni perdesi: Alaska Zirvesi

Efecan Özcan

Bugün ABD, AB ve NATO ülkeleri ile Rusya arasında yürütülen Ukrayna savaşının bitirilmesine yönelik müzakereler, yüzeyde diplomatik bir uzlaşma arayışı gibi görünse de, aslında emperyalist güçler arasındaki tarihsel hegemonya mücadelesinin yeni bir perdesidir. Savaşın ilk günlerinde silahların gölgesinde diplomasi söylemleri vardı; bugün ise küçük bir adımla diplomasi sahnedeymiş gibi yapıyor ve bunu yaparken de silahlar konuşmaya devam ediyor.

(...) Devamı 6. sayfada

CHP ne yapacak?

Özgür Özel açısından parti içerisinde asabiyeti yeniden sağlamak eskisinden çok daha zor. Özgür Özel bir kritik karar aşamasında.

Ekonomide 2025'in zorlukları ve olasılıkları

2025'in verilerini görüp ekonomi politikasının aldığı biçimi ve olasılıkları birlikte düşünmekte fayda var.

Barajların makus talihi

Su krizi kapımızda değil, evimizde. Barajların doluluk oranları endişe verici. Bu krize çözüm olarak sunulan politikalar ise hepsinden beter.

POLİTİKA

Stratejik bir yazgı: Komünistlerle Kürt özgürlük hareketinin stratejik ortaklığı

Güncel olarak solun krizinin derinleştiği bir nesnelliğin içinde olsak da; Türkiye sosyalist hareketi tüm gelenekleri ve ekolleriyle tarihsel bir duruşun güncel izdüşümlerinin ifadesidir. O ifadeler Doktor Hikmet Kıvılcımlı'dan İbrahim Kaypakkaya'ya, Mahir Çayan'lardan Deniz Gezmiş'lere ve günümüze uzanmaktadır.

Perihan Koca

(...) 1. sayfadın devam

TKP parantezine alınarak sosyalist solu TKP ile eşitleyen, tekleştiren ve de aynılaştıran zihniyet ve analizler tek başına sosyalist

sola yapılan bir itibarsızlaştırma değil, aynı zamanda KÖH ve Türkiye sosyalistlerinin stratejik ittifakı, ortak mücadele yazgısının arasına/önüne set çekme ve sosyalistleri düşmanlaştırmaya hizmet ediyor. Güncel olarak solun krizi-

nin derinleştiği bir nesnelliğin içinde olsak da; Türkiye sosyalist hareketi tüm gelenekleri ve ekolleriyle tarihsel bir duruşun güncel izdüşümlerinin ifadesidir. O ifadeler Doktor Hikmet Kıvılcımlı'dan İbrahim Kaypakkaya'ya,

Mahir Çayan'lardan Deniz Gezmiş'lere ve günümüze uzanmaktadır. Söz konusu yaklaşımlar sosyalist solu şoven sola eklemleyerek homojenleştirmeye çalışarak bu tarihsel duruşu önemsizleştirip, itibarsızlaştırmak istiyor.

Özellikle vurgulayalım, mevcut süreç ancak ve sadece Kürt halkının her an her alanda yeni sürece göre yeniden örgütlenip yeni döneme uygun mücadelesiyle kazanılabilir.

Oysa, KÖH'ün çıkışı ve gelişmesinde önemli rol oynayan sosyalist sol bugün tüm zaafı, eksiklikleri ve krizleriyle birlikte geçmiş tarihsel duruşundan aldığı bilinçle ulusların kendi kaderini tayin hakkı zemininde Kürt halkı ve işçi sınıfının kader birliğini içselleştirip Kürt halk hareketiyle stratejik ortaklık, direniş ve mücadele birlikteliğinde ısrar etmiş ve her daim Kürt halkının -da- yanışmadan da öte- birlikte bedel ödemeyi göze alan kötü gün dostu olmuş, Kürt halk hareketinin en önemli ve kadim müttefiki olmuştur. Ne var ki bugün bu stratejik ittifak ve eylem birliği tüm tarihselliğiyle hiçleştirilerek temelinden sarsılmak istenmekte, tüm kötü mefhumlar sosyalist solun üzerine yüklenerek bozuma uğratılmak istenmektedir. Üstelik bunu sosyal medya zevzekleri dışındaki cenah, yani "bizim cenah" açıktan değil de sözüm ona TKP'yi eleştiri-yormuş gibi yaparak tüm sosyalist solun üzerine boca etmek istemektedir.

Ne yazık ki bu akıl, adlı adınca ifade edecek olursak liberal akıl, bugün "çözüm süreci"ne de rengini vermeye çalışıyor, zaten yeterince olan inisiyatifini daha da genişletmek için fırsat kolluyor. Öyle ki, sürecin gerçek çözüm gücü olan Kürt halkının yeni dönemde de belirleyici olan mücadelesinin üzerinden atlanarak asıl özne göleleniyor, çözüm güzergahının demokratik bir cumhuriyet hedefiyle hareket etmesi zorunluluğu ç silikleştiriliyor. Devletin kadim medeniyetlere kadar dayanan despotik geleneğini görmezden gelinerek, süreç sadece devlet ile müzakerelere ve iktidarın atacağı adımlara indirgeniyor. Başta Komisyon çalışmaları olmak üzere sadece diplomasi alanında yürütülecek çalışmalarla devletin demokratik bir dönüşüm yaşayabileceğine dair içi boş bir beklenti yaratılıyor. Tüm bu girişimlere rağmen yolumuz nesnel olarak çizilmiştir. Komünist hareket ile Kürt hareketinin stratejik birliği, içerisine sürüklen-diğimiz karanlıktan çıkışın yegane formülasyonudur. Özellikle vurgulayalım, mevcut süreç ancak ve sadece Kürt halkının her an her alanda yeni sürece göre yeniden örgütlenip yeni döneme uygun mücadelesiyle kazanılabilir. Diplomasi elbette gereklidir, ama esas olan Kürt halkının gücü olacaktır.

Kamu emekçileri karar verecek: Ya onurlu bir mücadele ya da sefalet koşulları!

Sorunun kaynağı yalnızca yetkili sendika ya da hakem heyeti değildir. Sorun tüm bu örüntüdedir. Hükümetin bu düzeni, kamu emekçilerini örgütsüzleştiren ve yoksullaştıran bir çark olarak işliyor ve bu örüntünün her halkası parçalanmak zorunda.

Juliana Gözen

Yaklaşık 4 milyon memur ve 2,5 milyon memur emeklisini ilgilendiren, 2026-2027 yıllarını kapsayan 8. Dönem Toplu İş Sözleşmesi (TİS) görüşmeleri tamamlandı. Süreç, 2026 yılı için yüzde 11+7, 2027 yılı için yüzde 5+4 oranında zam ve taban aylıklara 1.000 TL artışla sonuçlandı. Bu rakamlar, memurları asgari yaşam standartlarına endeksleyen bir danişıklı dövüşün sonucudur.

Sorunun kaynağı: Mevcut sendika yasası

Kamu emekçilerinin gerçek anlamda örgütlenmesini engelleyen mevcut sendika yasası, toplu sözleşme hakkının etkin kullanılmasını da kısıtlamaktadır. Yasa, sendikal alanı daraltmakta, grev hakkını yasaklamakta ve yetkiyi belli sendikaların tekelinde toplamaktadır. Bu çerçevede, en çok üyeye sahip sendika toplu sözleşmeyi tek başına imzalama yetkisine sahip kılınmıştır. Böylece hükümetin desteğiyle büyüyen ve iktidarın çizgisinde hareket eden sendikalar, milyonlarca

kamu emekçisinin adına karar verme gücünü elinde bulundurmaktadır. Farklı sendikalar devre dışı bırakılmış, fiilen hükümetle uyumlu bir sendika tek sahibi olmuştur.

Hakem kurulu ve grevsiz pazarlık

Toplu görüşmelerde ortaya çıkan her uzlaşmazlık, doğrudan çoğunluğu Cumhurbaşkanlığı tarafından atanan Hakem Heyeti'ne devredilmektedir. Bu mekanizma, kamu emekçilerinin iradesini, sendi-

Mevcut sendikal yasayla birlikte, grev hakkı bulunmadığından toplu sözleşmenin yaptırım gücü yoktur.

kal temsilciliyetin de ötesinde, siyasi iktidarın kararına bağlamaktadır. Sendikaların sınırlı ve gösterişten öteye gitmeyen eylemleri ile yetkili sendika yöneticilerinin sahnede sergilediği sözde meydan

okumalar, sonucu değiştir-memektedir. Memur-Sen bugüne kadar olduğu gibi bugün de işçilerin değil hükümetin sendikasıdır. Mevcut sendikal yasayla birlikte, grev hakkı bulunmadığından toplu sözleşmenin yaptırım gücü yoktur. Anlaşmazlık durumunda devreye giren heyet, milyonlarca emekçinin kaderini belirlemektedir. Üstelik müzakere takvimi de dikkat çekici biçimde kısıtlıdır. İşçi sendikalarıyla aylarca süren görüşmeler yapılırken, memur toplu pazarlığı yalnızca bir aya sıkıştırılmıştır. Yasal olarak 21 iş günü öngörülse de gerçekte müzakereler sadece 4-5 güne sığdırılmıştır. Ağustos ayına denk getirilen süreç, tatil ve sıcaklarla birleştiğinde kamu emekçilerinin eylem kapasitesini zayıflatmaktadır. Kamu sendikalarının büyük kısmı, uzun süredir tabandan kopuk bir yönetim anlayışıyla hareket etmektedir. Kamu emekçileri, giderek proleterleşen yaşam koşullarına karşı örgütsüzlüğe mahkûm edilmektedir. Bu tablo, sendikal bürokrasinin tabandaki gerçek talepler-

den kopuk, uzlaşmacı bir çizgiye sıkıştığını göstermektedir.

Örgütlenme ve grev hakkı zorunlu

Sorunun kaynağı yalnızca yetkili sendika ya da hakem heyeti değildir. Sorun tüm bu örüntüdedir. Hükümetin bu düzeni, kamu emekçilerini örgütsüzleştiren ve yoksullaştıran bir çark olarak işliyor ve bu örüntünün her halkası parçalanmak zorunda. Bu örüntüyü parçalamanın yolu kamu emekçilerinin fiili meşru mücadele hattını tüm işyerlerine yaymalarından geçiyor. Yetki sürecinin, diğer sendikaların da dahil olabileceği şekilde

yeniden düzenlenmesi, grev hakkının kazanılması ancak buna bağlıdır. Sadece kanaat bildirmek için var olan sendikal mekanizma, milyonlarca kamu emekçi-

sini temsil etmekten uzaktır. Kamu emekçileri bir karar verecek, ya çetin ama onurlu bir mücadele ya da sefalet koşulları.

toplumsal özgürlük

Gazete yazılarının detaylı ve daha uzun versiyonlarını okumak için:

elYazmaları

www.elyazmalari.com

@elyazmalari

POLİTİKA

Bir kritik karar noktası daha: CHP ne yapacak?

CHP'ye yönelik bu darbelemeler aynı anda birçok hedef güdüüyordu ve bunlardan en önemlisi, düşüş trendinde olan AKP'ye karşı güçlü bir alternatif olarak beliren İmamoğlu kontrolündeki CHP'nin iktidar yürüyüşünü bozmak oldu.

Hasan Durkal

19 Mart darbesinin arkasındaki akıl ilk başta oluşan tepkiyle frene basmak zorunda kalmıştı. Öyle ki İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu tutuklanmış ancak belediyeye kayyım atama niyetinden geri adım atılmak zorunda kalmıştı. Sokağa taşan tepki neticesinde darbeyi zamana yayarak ve açığa çıkan tepkiyi soğutarak yol almak zorunda kaldı saray iktidarı. Saraydan yönetilen darbe darbeyi zamana ve geniş bir alana yayma stratejisini hayata geçirdi. Yaratılan örgüt şeması kapsamında peyderpey yürütülen operasyonlar İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin yanı sıra Beşiktaş, Beyoğlu, Büyükdere, Gaziosmanpaşa, Avcılar gibi ilçe belediyelerine yayıldı. Tabii operasyonlar İstanbul ve ilçeleriyle sınırlı kalmadı. Antalya, Adana, Adıyaman gibi şehirlerdeki belediye

başkanları da operasyonların hedefi olurken İzmir Büyükşehir Belediyesi eski başkanı da operasyonlar sonucunda tutuklandı.

Çok amaçlı darbe

31 Mart 2024 yerel seçimlerinde sandıkta ağır bir yenilgi alan saray iktidarı, moral üstünlüğün yanı sıra seçmen desteğini de arkasına alan ve muhtemel bir normal seçimde cumhurbaşkanlığını kazanması hiç sürpriz olmayacak olan bir rakibini böylece bertaraf etmenin koşullarını yarattı. Mart seçimlerinde kaybettiği en önemli rıza üretme araçlarından birisi olan ve Ekrem İmamoğlu'nun elinde güçlü bir silaha dönüşen İBB tekrar ele geçirilemeye de felce uğratıldı. CHP'ye yönelik bu darbelemeler aynı anda birçok hedef güdüüyordu ve bunlardan en önemlisi, düşüş trendinde olan AKP'ye karşı güçlü bir alternatif olarak beliren İmamoğlu kontrolündeki CHP'nin

iktidar yürüyüşünü bozmak oldu. Partinin bunca saldırıya karşı güçlü bir refleks üretmesi pekâlâ beklenen bir şeydi. Nitekim Özgür

CHP'li Aydın BŞB başkanının ikbalhesapları yaparak AKP'ye transfer olması ve operasyonda alınan kimi isimlerin itirafçı olmayı kabul etmeleri parti içerisinde asabiyyetin dağılma eğiliminde olduğunu gösteriyor.

Özel'in darbenin ilk saatlerinde gösterdiği aciz durum yerini sokağa devamlı çağrı yapan bir stratejiye bıraktı. Özgür Özel buna mecburdu çünkü halk kitleleri nezdinde olan bitenin bilindik AKP-CHP kavgasından öte bir anlamı vardı: Bu tasfiye süreci faşizme giden yolda kritik bir hamleydi ve darbe geri

püskürtülmezse sonuçları herkes için ağır olacaktı. Halk güçlerinin özellikle de genç kitlelerin öncülüğündeki sokak eylemleri ile birlikte CHP yönetiminin sokak çağrıları gelmeye başladı. Yer yer kendiliğinden gelişen yer yer de planlı gerçekleşen eylemler ülkenin her tarafına yayıldı. Peşi sıra bu eylemlerin yerini Özgür Özel'in başlattığı miting silsilesi aldı.

Ülkenin dört bir tarafında gerçekleştirilen mitingler başlarda etkili ve güçlü buluşmalara yol açsa da bugün geline nokta sürekli birbirini tekrar etmenin yanı sıra iktidar kanadına yönelik hiçbir tehdit içermeyen, somut bir kazanımı olmayan sonuçsuz buluşmalar şeklinde gerçekleşiyor.

Mitingler yeterli olmuyor

Bu eylem dizilerinin artık etkili olmadığı ortada. CHP'li Aydın Büyükşehir Belediye başkanının ikbal hesapları yaparak AKP'ye transfer olması ve operas-

yonda alınan kimi isimlerin itirafçı olmayı kabul etmeleri parti içerisinde asabiyyetin dağılma eğiliminde olduğunu gösteriyor. Özel-İmamoğlu önderliğinin de adaylık konusunda yer yer ayrıışan söylemleri de CHP'ye yönelik operasyonların hedefine ulaşmakta olduğunu gösteren önemli bir işaret. Özgür Özel açısından parti içerisinde asabiyyeti yeniden sağlamak eskisinden çok daha zor. Özgür Özel bir kritik karar aşamasında. Gidişata etkili bir şekilde müdahale edemezse parti- de çözümler hızlanacaktır.

Faşizm derinleşirken provokasyonlar

Faşizm tepeden aşağı inşa sürecinde önemli adımlar atarken aşağıdan yukarı da olağanlaştırdığı bir şiddet sarmalı ile ruhunu tabana yayarak hedefe ilerliyor. Son dönemde ülkede gerçekleşen provokasyonlara bakacak olursak faşizmin yürüdüğü yolun bu girişimlerle nasıl temizlenmeye çalışıldığını da çok rahat görebiliriz.

Haluk Koşar

Türkiye uzunca bir süredir zor bir dönemden geçiyor. Dıştan ve içten politik basıncın arttığı böyleli kriz dönemlerinde kitle dinamiklerinin en gerici yanlarının açığa çıkartıldığı bir yöntem kullanılarak sistemin korunması ve derinleştirilmesi meşru hale getiriliyor. Tarihimiz bu konuda oldukça fazla örneğe sahip. 6-7 Eylül, Kahramanmaraş, Çorum, Sivas gibi örneklerde ortaya çıkan vahşetin karanlık gücü despotik bir sistemin inşasında önemli bir yer tutuyor. Dinsel, etnik vb. hassasiyetlere karşı oluşan "refleksler" üzerine kurulu bu yöntem bir kontrol aracı olarak baskıyı sivilleştiriyor. Sivilleşen baskı resmi ideolojinin yürü-

yeceği yollarda temizlik yapıyor. Faşizm tepeden aşağı inşa sürecinde önemli adımlar atarken aşağıdan yukarı da olağanlaştırdığı bir şiddet sarmalı ile ruhunu tabana yayarak hedefe ilerliyor. Son dönemde ülkede gerçekleşen provokasyonlara bakacak olursak faşizmin yürüdüğü yolun bu girişimlerle nasıl temizlenmeye çalışıldığını da çok rahat görebiliriz.

Leman ve din hassasiyeti

30 Haziran günü Leman Dergisi'nde Filistin'e yönelik saldırıları konu alan bir karikatürün Hz. Muhammed'i tasvir ettiği iddiasıyla başlayan soruşturma bizzat hükümet eliyle bir linç provasına dönüştürüldü. Dergi önüne getirilen İBDA-C bağlantılı grup

Madımak denemesinde bulunurken (üstelik de 2 Temmuz'un yıl dönümünden 2 gün önce) İç İşleri Bakanı Yerlikaya karikatüristleri birer suçlu gibi toplumun önüne atarak linç toplumsallaştırmak için sosyal medyanın imkanlarını sonuna kadar kullandı. Fransa'da 2013'te cihatçıların Charlie Hebdo dergisinde gerçekleştirdikleri katliam halen hafızalarda tazeliğini korurken Leman Dergisi ve çizilerine yapılan bu provokasyon ülkede faşizmin din hassasiyeti üzerinden kendine yol açma çabasının halen güncel olduğunu da gösterdi. Provokasyon söz konusu olduğunda din en kullanışlı aparat olarak 19 Mart darbesi sonrası da karşımıza çıkmıştı. Darbeye karşı gelişen direnişin merkezi haline gelen Saraçhane'de gösteriler devam ederken 'Aktrol' Furkan Bölükbaşı Bozdoğan Kemerli civarından görüntüler paylaşarak, Şehzadebaşı Cami avlusunda ve duvarının üstünde bira içildiğini iddia edip tehdit içeren çağrılarla meydanı dağıtmaya yönelik çaba içerisine girmişti. Alan-daki örgütlülüğün gücü

ve direnişin meşruluğu bu provokasyonu girişim safhasında sönümlendirmişti. İşte Leman baskını burada başlayan girişimi bir adım ileri götürerek fiili bir saldırı ile halkın direnişini kırmak üzere iktidarın vermek istediği net bir mesajdı.

Samandağ ve etnik hassasiyet

Son dönemde yaşanan provokasyonların en tehlikelilerinden biri ise Samandağ'da yaşandı. İlçede gerçekleşen adli bir olayın hızla siyasal bir niteliğe büründürülerek Arap Alevi toplumu ile Kürtler arasında etnik bir çatışmaya döndürülme çabasına şahit olduk. Ülkede gerilim yüklü siyasi atmosferin en basit olayda bile şiddet dozajı yüksek patlamalarla açığa çıkarttığı enerjinin faşizmin tekerini nasıl döndürdüğü Samandağ'da net bir şekilde görüldü. Hukuksuzlaşmayla yaratılan adalet duygusunun yozlaşması bu tekeri döndürmek isteyen güçlerin işini kolaylaştırırken Samandağ'da yaşanan olaylarda da görüldü ki Zafer Partisi çizgisi, bulduğu en ufak fırsatı toplumsal çatışmaya çevirmekte oldukça beceri

kazanmış durumda. Tabii Samandağ'da yaşanan olayların Suriye'de gerçekleşen ve HTŞ'ye karşı Kürtler ve Alevilerin de dahil olduğu ortak mücadele hattı oluşturmada önemli bir adım olan Kuzey ve Kuzeydoğu Suriye Bileşenlerinin Duruş Konferansı sonrasına denk gelmesi, Türkiye gibi provokasyonlar yekunu oldukça fazla bir ülkede tesadüfle açıklanamaz. Bir yanda ülke içindeki adı konmamış çözüm süreci diğer yanda Suriye'nin geleceğine dair SDG etrafında şekillen yönelimler bir "idare şekli" olarak provokasyonun işlevini açığa çıkartan önemli gelişmelerdi. Arap Alevi halkı ile Kürtlerin yaşayacağı bir çatışmanın kimlerin çıkarına olacağı sorusu bizi

provokasyonun merkezine götüren net bir sorudur.

Provokasyonları engellemek

Benzer provokasyonların sık sık deneneceği bir dönem içindeyiz. Toplumsal muhalefet faşizme karşı direncini artırdıkça yeni örneklerle karşılaşacağız. Faşizmin rahat hareket edeceği alanlar demokratikleşme ve eşitlik mücadelesi veren mevzilerin zayıflığı ile mümkün oluyor. Örgütsüzlük, provokasyonlar ile sivilleşen faşist şiddetin toplumu sarmasına uygun olan şartları hazırlayan en önemli faktör. Yeni provokasyonlara karşı toplumu uyanık tutarak bu girişimleri engellemenin tek yolu örgütlenerek mevzilerimizi güçlendirmek.

BLUESKY HESABIMIZ
@toplumsalozgurluk.bsky.social

YENİ X HESABIMIZ
@Toplumsal2025

TELEGRAM KANALIMIZ
t.me/toplumsalozgurluk

PARTİ HESAPLARI YAYINDA

Sosyal medya hesaplarımız kapatılıyor. Parti hesaplarını farklı kanallardan da takip edebilirsiniz. Bunun için ilgili linklere basarak takibe alabilirsiniz. Yaygınlaşması için lütfen paylaşın.

TIKLAYALIM, TAKİP EDELİM, PAYLAŞALIM SANSÜRÜ BİRLİKTE AŞALIM!

TÖP **TOPLUMSAL ÖZGÜRLÜK PARTİSİ**

POLİTİKA

Süreç ve olasılıklar

Sürecin ilerlemesiyle ortaya çıkan özgün gelişmeler sadece Türkiye ile sınırlı olmayacak, bölgeye ve dünyaya yayılan etkiler yaratacaktır. Sürecin harekete geçirici dinamosu 4 devlete bölünmüş Kürt halkıdır.

Oğuzhan Kayserilioğlu

(...) 1. sayfadan devam

TC devleti tarihsel derinliği olan eğilimler tarafından her tarafın sarılıp sarmalanmıştır, öyle günün birinde herhangi bir iktidar gücünün iradesiyle kendisini inkar edeceği “demokratik” bir yapıya dönüşmez, dönüşemez. Yine de, süreç Kürt halkı açısından tarihsel öneme sahiptir. Peki, nasıl? Şimdiki sürecin Kürt halkı açısından temel kazanımı, mücadelenin Türkiye’de meşru bir siyasal hareket dönüşmesi olacaktır. Üç uzlaşma birbirini tamamlayarak sonuç üretecektir.

Uzlaşmalar

İlk uzlaşma, Türkiye’de silah bırakılması, ama başka biçimde değil şimdiye dek savaşılan devletle karşılıklı anlaşma içinde yapılmasıdır. Demokrasi mücadelesinin her alanında, silah bırakan gerillaların da katılımıyla, meşru siyasal

mücadele yapılacaktır. Kürtler ne yenildi ne de bir halk olarak özgürleşme iradelerinden vazgeçtiler, devletle görüşüp meşru siyasal ve toplumsal alan çalışması yapma imkanı kazanacaklar. Hemen vurgulayalım, denildiği gibi “Osmanlı’da oyun çoktur”, Erdoğan ve başka bazı devlet fraksiyonları masayı bu aşamada devirip, silah bırakarak gelen eski gerillaları “silahlı isyana katılmak” suçuyla tutuklayarak söz konusu devlet geleneğini devreye sokabilirler. Sürecin ilk zorlu kritik aşaması bu noktada yaşanacak ve ya devletin geleneğinde bir “kırılma” ve isyan eden halka yasal ve meşru siyaset yapma hakkı zemininde uzlaşma olacak ya da isyan eden halk öncekilerde olduğu gibi ezilmeye çalışılacaktır.

İkinci uzlaşma

İkinci uzlaşma ise, Suriye’de yaşanan uzlaşmazlığın herhangi bir silahlı çatışmaya sızramadan siyasal alandaki mücadele üzerinden yürütülmesi-

nin karşılıklı kabulüdür. Bu durumda hem siyasal ve askeri açıdan tartışılmaz üstünlüğüyle hem de Suriye’deki diğer halklar ve inançlarla kalıcı ittifaklar kurma kapasitesiyle SDG’nin bütün Suriye’de güçlü bir iktidar ortağı olmasının önü açılacaktır. Böylesi bir durumun gerçekleşmesi aynı zamanda Suriyenin demokratik bir cumhuriyet olarak yeniden inşasının önünü açacaktır. Bu aşamada da öncekine benzer bir kriz çıkabilir: Türkiye devleti “HTŞ merkezli mezhepçi-tek-firci Arap cumhuriyeti” hedefine ulaşamadığı için Suriye’ye müdahale edebilir. O zaman da İsrail’in müdahalesi yaşanabilir ve Türkiye ve İsrail’in karşılıklı müdahalesiyle Suriye yeniden kaos içine düşebilir.

Üçüncü uzlaşma

Üçüncü uzlaşma, aslında Irak ve İran’da da yaşanan ama günümüzde Türkiye ve Suriye’de yoğunlaşan Türkiye devletiyle Apocu Kürt

Hareketi arasındaki bahsettiğimiz zıt çıkarların yarattığı sert gerilimlerin bir silahlı çatışmaya sızramadan sürüp gitmesidir. Bu durum sürecin Suriye’de herhangi bir dış müdahalede olmadan akması olasılığının gerçekleşmesidir ki, Türkiye’ye şayet uygun hamleler yapabilirse Bölgede ciddi insiyatif alabilme imkanını sağlarken, Apocu Kürt Hareketi’ne de bölgede farklı tespitlere göre 40 ya da 50 milyonu bulan bir nüfusa ulaşan Kürt halkının bölge devletleri ve küresel güçler nezdinde meşru temsilcisi olabilme imkanını verecektir.

Sonuç olarak

Mevcut süreç demokratik bir dönüşüm yaratmayacak ama o hedefe ulaşmak için yasal ve

meşru biçimlerin kullanılacağı çok yönlü toplumsal ve siyasal mücadelelerin önünü açacak, zeminini oluşturacaktır. Bu durum, asla küçümsememesi gereken bir kazanımdır. Sürecin ilerlemesiyle ortaya çıkan özgün gelişmeler sadece Türkiye ile sınırlı olmayacak, bölgeye ve dünyaya yayılan etkiler yaratacaktır. Sürecin harekete geçirici dinamosu 4 devlete bölünmüş Kürt halkıdır. Eskisinden çok daha karmaşık ve yoğun sürecin içinde hareket edecek olan Kürt halkı, özgürleşme hamlesini yeni koşullarda da sürdürebildiği oranda rafineleşecek, güç kazanacaktır. Süreç her aşamasında ip üstünde yürüyerek akacaktır, ipin üstünde kalabilmek akrobat hüneri talep ediyor.

Kamuda skandallar yılı

Deniz Tuzcu

Geçtiğimiz yıl Türkiye’de kamuda skandallar yılı olarak adlandırılrsa kimse itiraz etmeyecektir. 2024’ü bir anda gündeme düşen yenidoğan skandalı ile kapatmıştık. Ardından bu yıl liseye geçiş sınavında, tek bir okuldan onlarca birinci çıktığını ve okulun sahibinin de iktidara yakın olduğunu öğrendik. Rüşvet ve yolsuzluklar zaten ülkenin normal haline gelmiş durumda. Ağustos ayının başında ise yepyeni bir skandalla daha karşılaştık: E-İmza skandalı.

E-imza çetesi

E-imza skandalı gündeme birçok üniversite diplomasının sahte olduğu iddiası ile düştü. Fakat sadece diplomalar ile ilişkili bir durum değil. Aslında özünde belli yetkilere sahip insanların elektronik imzalarının taklit edilmesi yoluyla sahte belgeler hazırlanmasına dayanan bir işlem. Üstelik çalışan imzalar öyle alelade memurların değil. Doğrudan YÖK Başkanından tutalım Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) Başkanı ve Başkan Yardımcısına kadar uzanan bir yelpazeden bahsediyoruz. Bu yolla sahte diplomalar da üretilmiş, ehliyet belgeleri de hazırlanmış, not ortalamalarına da müdahale edilmiş, kamuda istihdam da sağlanmış. Tekil bir olay olarak düşünüldüğünde, elektronik imza skandalı bir çetenin kamu sistemlerine sızarak para kazanma girişimi olarak değerlendirilebilir. Ancak sadece son bir yılda gündeme düşen olaylara baktığımızda bile, bunun tekil bir olay olmadığını görebiliyoruz. Parası olan her şeyi satın alabilir Tekil bir olay değil çünkü her gün benzer skandalları görüyoruz, çünkü bizzat devlet görevlileri dahil fırsatını bulan herkes kamu kaynaklarını rant elde etme uğruna peşkeş çekmekten, kuralları üç beş kuruş uğruna ihlal etmekten geri durmuyor. Hatta kurallar üç beş kuruş uğruna yeniden bile yazılıyor. Yeterince parası olan herhangi biri artık istediği diplomayı da satın alabiliyor, imar sınırlamalarını aşip istediği binayı da dikebiliyor, trafik cezasından da kurtulabiliyor ... Son yıllarda Türkiye bu durumun iyice abartı ve gözler önünde yaşandığı bir ülke haline geldi. Fakat bu durumu kamu görevlilerinin yozlaşmışlığı yahut devletin denetleme becerisini kaybetmesi üzerinden, Türkiye’nin son yıllarına özgü bir durum olarak düşünürsek yanılırız. Aksine bu durum kapitalizmin son aşamasının doğal bir sonucu, kapitalist ideolojinin çok yalın bir tezahürü. Her şeyin alınıp satılabilir hale geldiği, televizyonlarda ve internette sürekli her şeyi hak ettiğimizi duyduğumuz bir dünyada diploma neden satılamasın ki?

Vatandaş değil müşteri

Aslında diploma skandalı gibi gelişmelerin zaten olan bir durumun iyice netleşmesinden ibaret olduğunu vurgulamak gerek. Yeterli parası olan istediği özel okula gidip istediği diplomayı dolaylı yoldan satın alabiliyor. Ülke içerisinde puanının yetmesi gibi durumlarda (ki parası olanın sınavda ne kadar önde olduğu açık bir gerçek) Kıbrıs ve yurtdışındaki üniversiteler müşterimizin imdadına yetişiyor. Ve evet müşteri dememiz gerek, çünkü kapitalizm için vatandaş ve kamu hizmeti ikiliğinden değil; müşteri ve satıcı ikiliğinden bahsetmemiz gerek. Parayla her şeyin alınabileceği, para ile her şey olunabileceği kapitalizmin temelinde yattığına göre, para ile diploma, kat, ehliyet satın alınmasına da şaşırılmamak ve bunu bazı görevlilerin kötülüğü ve yetersizliği ile açıklamamak gerek. Aksine bu skandal kapitalist gerçekliğin ta kendisi ve eninde sonunda ulaşacağı noktadır.

Suriye’de Kürtler ve yerel halkların geleceği

Şimdi gelişen olaylar neticesinde, katliamlara karşı yerel halklar kendini koruma güdüsüyle silahlanarak Colani yönetimine isyan edince işlerin rengi de değişti.

Ferhat Toros

(...) 1. sayfadan devam

HTŞ lideri Colani ve geçici hükümeti, Mart ayında Kürtleri entegrasyon adı altında silahsızlandırıp tasfiye etmeye çalışırken, Arap Alevilerini katliam çemberine almıştı. Oradan Temmuz ayında Dürzi bölgesine geçince Dürzilerin direnişiyle karşı karşıya kaldılar. Sonrasında ABD ve özellikle İsrail’in de desteğiyle Dürziler özerklik yolunda önemli inisiyatifler aldılar. Ağustos sonunda da Dürzi ordusu kurduklarını ilan ettiler. Kısacası Colani Suriye Arap Cumhuriyeti adı altında tek millet, tek ordu dedikçe yerel dinamikler “kopuş ruhuyla” kendi özgürlükleri yolunda varlık kazanmaya çalışıyorlar.

Ademi-merkeziyetçilik ve Tom Barrack

Temmuz ayında Suriye için Barrack, sanki Erdoğan öğütlemiş gibi “tek millet, tek ordu, tek Suriye” modelini önermiş ve bunu “eski Osmanlı yönetimi” örneklemeyle de pekiştirmişti. Bu açıklamalar Türkiye’nin doğrudan kendi sözleriymişçesine Hakan Fidan’ın ve Erdoğan’ın görüşlerini hoş eylemişti. Kürtler tarafından ise karşı tepkiler sert olmuştu. Şimdi gelişen olaylar neticesinde, katliamlara karşı yerel halklar kendini koruma güdüsüyle silahlanarak Colani yönetimine isyan edince işlerin rengi de değişti. Ağustos ayı itibarıyla ABD Suriye temsilcisi Tom Barrack “ademi merkeziyetçi” bir yönetim modeli öneriyor artık. Bunu da; “Belki bir federasyon değil ama onun biraz altında herkesin kendi bütünlüğünü, kültürünü, kendi dilini korumasına izin veren İslamcılık tehdidi olmayan” bir yönetim içeriğiyle tanımlıyor. “İslamcılık ve Arapçılık” dayatması olmayan bir Suriye yönetimi, bölge halkları açısından özgürlükçü bir yol olacaktır elbette. Ancak buna en başta Türkiye karşı çıkıyor;

Colani ise zaten hiç benimsemiyor. Onlar yine aynı teraneye Suriye bütünlüğü, “tek millet, tek ordu” diyor.

Eylül ayı olası gelişmeler

Önümüzdeki Eylül ayı birçok olay ve gelişmelere açık planlanmış bir zaman dizini arz ediyor. En başta Suriye’de seçim olacak. Colani’nin kendi çalıp kendi oynadığı mizansen bir seçim. Kendi meşruluğu ve iktidarlaşması açısından beyhude bir çaba olarak değerlendirebiliriz. İkinci önemli olay BM Genel Kurulu’nun yapılacağı ve orada Ahmet El Şara’nın (Colani) konuşacak olması. Bu adımla, Colani uluslararası politikada daha da meşruluk kazanmış olacak. Aynı zamanda Emperyalist güçlerin Suriye yönetimindeki pürüzlere rağmen Colani ile işi sürdürme gayretini ve isteğini de gösterecektir. Üçüncüsü ise İsrail-Suriye arasında “Güvenlik Anlaşması”nın yapılması.

Bu anlaşma aynı zamanda Suriye’nin ABD-İsrail ve küresel güçlerin Suriye içine ne kadar müdahale ettiğinin de açık göstergesi. Kısacası Colani, seçimlerle ve BM kürsü konuşmasıyla meşru bir “gerçekliği” arzularken; “güvenlik anlaşmasıyla” dizginleri İsrail’in eline vererek bir “bağımlılık kurgusu” oluşmasına vesile oluyor.

Çözüm demokratik özgürlükçü model

Suriye için, ne Türkiye’nin baskıladığı ve Colani’nin de kabul ettiği “tekçi” hükümet anlayışı ne de Emperyalist güçlerin dayattığı Suriye’yi İsrail’in bir vilayetine çeviren köleleştirici politikaları kurtuluş olacaktır. Halkların özgün, bağımsız dinamiklerini gören yerden, mezhepçi, tekfirci, etnik dayatmalara yer vermeden özgür demokratik bir Suriye modelinin gerçek çözüm olabileceğini saptayabiliriz. Arap, Kürt, Dürzi, Alevi, Hristiyan halk dinamiklerini gören, demokratik cumhuriyet yönetimi Suriye’de iktidarlaşabilmenin yolu olarak görüyoruz.

Türkiye iç politikası açısından doğru bakıldığında, Kürt kaynaklarının Türkiye hükümetinin Suriye’de çözümsüzlüğü derinleştirdiğini özellikle vurgulamaları önemli. Hassas olan şu ki Suriye Kürtleri’nin kurduğu dengeler ve varoluş iradeleriyle, Türkiye’deki Kürt sorununun çözümü için devam eden “süreç” doğrudan ya da dolaylı birbirini etkileyerek ilerliyor. Kuzeyde yavaş ilerletilen, güneyde ise aceleye getirilen Kürt sorununa dair adımlar tıkanma noktasına gelebilir. Böylece Suriye’nin yaşadığı dağınıklık ve çözümsüzlük, yoğunlaşarak ilerleyecek ve “demokratikleşme, barış” sürecini de kesintiye sürükleyebilecektir.

Önümüzdeki Eylül ayı birçok olay ve gelişmelere açık planlanmış bir zaman dizini arz ediyor.

EKONOMİ

Sermayenin saldırılarına karşı güçlü bir emek hareketi şart

Ekonomide 2025'in zorlukları ve olasılıkları

Ekonomik saldırıların en yoğun yaşandığı 2025 yılında, hayat pahalılığı krizine karşı örgütlü olarak verilen tepkilerle birlikte hak mücadelelerinin geniş bir dayanışma ağıyla sürdürülmesi, emek hareketinin siyasal temsilcilerin temel hedeflerinden biri haline gelmesi gerekmez mi?

Serkan Nar

2025 yılının son çeyreğine girmek üzereyiz. Son çeyreğe girerken; 2025'in verilerini görüp ekonomi politikasının aldığı yeni biçimi ve olasılıkları birlikte düşünmekte fayda var. 3. çeyrek verileri ekonomik ve siyasi gelişmelerin hangi dinamiklerle şekilleneceğine dair bize fikir verebilir.

Kamu işçilerine sefalet zammı

Orta Vadeli Program (OVP), sermaye birikim sürecinin önünü açmak amacıyla sıkılaştırılmış para politikasına ve ücretlerin bastırılarak iç talebin daraltılmasına dayanıyor. Bir yandan ekonominin soğutulması (büyümede yavaşlama) diğer yandan yüksek faiz ile yeni finans kaynaklarına erişim hedefleniyor. OVP yalnızca “enflasyonu düşürme” hedefi gütmüyor. Aynı zamanda işçi sınıfının iktisadi ve sosyal koşullarında oldukça olumsuz etki yaratacak yeni bir emek rejimi hedefi içeriyor. Bu hedeflere uygun olarak hem kamuda hem de özel sektörde emek piyasası yeniden belirleniyor. Bu politikanın bir hedefi olarak asgari ücretteki erime yok sayıldı. Kamu işçilerine sefalet zammı dayatıldı.

Son olarak da 26 Ağustos'ta kamu emekçilerinin tüm itirazlarına rağmen Yüksek Hakem Kurulu milyonlarca kamu emekçisi ve emekliyi açlık ve yoksulluk sınırının altında yaşamak zorunda bırakan bir sözleşmeyi geçerli kıldı.

Özel sektörde ücret

Özel sektöre gelince. DİSK-AR tarafından hazırlanan Üc-

yaklaşık 1 trilyonluk ücreti erimiştir. Veriler gösteriyor ki enflasyon sadece işçi sınıfını yoksullaştırmıyor, sermayeye de önemli oranda servet transfer ediyor.

Faizler ve enflasyon

Merkez Bankası 2025 yılının üçüncü Enflasyon Raporu'nu yayımladı. Rapor, politika faizinden rezervlere, enflasyon tahminlerinden yeni “ara hedeflere” kadar birçok başlık içeriyor. Merkez Bankası, enflasyonun düşüş eğiliminde olduğunu ancak sürecin de kademeli olacağını vurguluyor. Raporda talebin zayıfladığı vurgusu önemli. Bu vurgu aslında alım gücünün düştüğüne işaret ediyor. Yani ücretler enflasyona yetişmediğinde, tenceredeki yemek azalıyor. Kısacası, ekonomi yönetiminin enflasyonla mücadele için uyguladığı ekonomi politikası, geniş toplum kesimlerinin yoksullaştırılmasına rağmen ısrarla devam ediyor.

Reel ücretlerin baskılandığı, kitlesel yoksullaşmanın yaşandığı ve ağır bir ekonomik maliyetin açığa çıktığı bir dönem olarak 2025 yılının ilk 8 ayının siyasi maliyeti, iktidar açısından çok daha yüksek olabilirdi. Ancak bu tür bir siyasi maliyetin ortaya çıkmaması bir bütün olarak muhalefetin karşı hegemonya kuracak stratejiyi var edememesinden kaynaklanıyor. Yine de bütün bu gelişmelere rağmen Erdoğan, muhalefetin kaybettiği bir sonuç üretememiştir. Dolayısıyla gelişmelerin nereye akacağı hareket halindeki kitlelerin hangi düzlemde yan yana geleceği ile siyasal öznelerin buraya yapacakları girdilere bağlıdır.

KKM'den çıkış

Mehmet Şimşek geçtiğimiz günlerde X hesabından “KKM den çıkışlı programımızın önemli hedeflerinden birine daha ulaştık. Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulaması sona erdi. Artık yeni hesap açılmayacak, mevcut hesaplar da yenilenmeyecek.” şeklinde bir duyuru yaptı. Şimşek'in yukarıda paylaştığı veriye bakılacak olursa KKM'nin uygulamaya konulmasıyla birlikte TCMB'deki rezerv kaybının önemli bir aracı haline geldiği çok net olarak görülmektedir. KKM neden uygulanmıştı? Kur Korumalı Mevduat dönemin “heterodoks” bakanı Nebati'nin TL'nin çok hızlıca değer kaybetmesi karşısında uyguladığı finansal enstrümanlardan bir tanesiydi. Bilindiği üzere, hemen hemen bütün büyük bankalar tarafından sunulan KKM finansal enstrümanı ile, normal depozito faizi üstüne bir zaman dilimi içinde TL'nin değer kaybettiği orana kadar devlet tarafından tasarruf sahiplerine ek ödeme yapılıyor. Bu açıklama sonrasında TL 24 saat içinde yeniden değer kazanarak dolar karşısında yaklaşık 12 liraya kadar gerilemişti. Her ne kadar bu düşüş kısa sürse de kur şokunu atlatmak için yeterliydi.

Erdoğan ülkedeki “faiz lobisine” karşı âdeta cihat ilan eden, “nas ekonomisini” savunan bir noktadan bir gecede bir anda U dönüşü yaparak faiz artırımını ve KKM ile faizlerin devlet eliyle transfer edileceğini müjdelemişti. Peki, KKM'den neden şimdi çıkılıyor? KKM kalktı ve bundan sonra KKM'nin ekonomiye yükü olmayacak diye düşünebiliriz. Ama ne yazık ki kazın ayağı öyle değil. KKM'yi kaldırabilmek için bu kez “carry trade” yolu açıldı. Bir süredir kurun fırlayıp gitmemesi için carry trade göz yumuluyor. Bu uygulama, uluslararası sermayeye servet transferi için önemli bir araç olarak kullanılıyor.

Alternatif ekonomik program

Ekonomik kriz ve bunun geniş halk kitleleri üzerindeki etkilerinin yanı sıra muhalefetin kazandığı belediyelere yönelik operasyonlar, rejim ve muhalefet arasındaki hegemonya mücadelesinin temel dinamiği oluyor. CHP'nin özellikle 19 Mart sonrası gelişmelerle birlikte faşizmin yükselttiği eli tek başına karşılama

ve bariyer olma misyonu solu rahatlatıyor olabilir. Bu durum faşizmin püskürtülmesi için tek başına yeterli midir? Elbette değildir. Özellikle de saray koalisyonunun 19 Mart operasyonunun ardından yükselen eylemlerle birlikte şokunu atlatıp yeniden oyun kurmaya başladığı anda ve CHP belediyelerini kendi bünyesine eklediği bu günlerde... Faşizm kendi kurumsal sürecini hızlıca inşa ederken güç ilişkileri içerisinde değerlendirilemeyecek durumdaki sosyalist solun buna kayıtsız kalmaması hayatidir. CHP'nin uzun bir süredir devam eden haftalık eylem ve mitinglerinin, kitlelerin öfkesini diri tutma noktasında ne kadar yeterli olduğu başka bir tartışma konusu. Asıl olan şu: Bu eylem ve mitinglerde kitlelere yapılan çağrılar kitle hareketliliği açısından pasif durumun örgütlenmesinden öte bir anlam taşıyor. CHP'nin alternatif programının olmayışını tartışmak sosyalist solun görevi değildir. Bu açıdan bakarsak görevlerimizi hatırlamakta fayda var. Emek hareketinin siyasi ve toplumsal araçları kullanacak gelişkinlikte olmaması; bir başka ifadeyle emek hareketinin siyaseten temsil edilmiyor oluşu, iktidar bloğu karşısında yeni bir tarihsel blok yaratacak siyasi stratejilerin gücünü sınırlıyor.

Sonuç yerine

Ekonomik saldırıların en yoğun yaşandığı 2025 yılında, hayat pahalılığı krizine karşı örgütlü olarak verilen tepkilerle birlikte hak mücadelelerinin geniş bir dayanışma ağıyla sürdürülmesi, emek hareketinin siyasal temsilcilerin temel hedeflerinden biri haline gelmesi gerekmez mi? Emek hareketinde bunu karşılayabilecek güçte ve gelişkinlikte bir siyasi merkezin yaratılması ve alternatif bir program inşa edilmesi en az ilki kadar önemli bir hedef olarak duruyor. Bu hedefi gerçekleştirmek ancak sosyalist solun programıyla mümkündür. Dolayısıyla sosyalist solun yan yana geliş salt niceliksel değildir. “Şimdi”ye odaklanmakla birlikte geleceği inşa sürecidir.

Zamlar ve enflasyon

Ara zam talebinin bir şımarıklık olarak ifade edilerek bastırılması, sanki emekçiler haksız ve abartı bir taleple kampanya yürütüyor gibi yapılması ise çok büyük bir ikiyüzlülüktür. Verdiği sözü tutmayan, emekçinin ve emeklinin alım gücünü korumayan iktidarın ta kendisidir.

Deniz Tuzcu

AKemer sıkma politikaları-na Temmuz ayında Türkiye'de emekçilerin gündemi ara zam tartışmasıydı. Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in enflasyonu arttıracacağı gerekçesiyle asgari ücrete ve emekli maaşlarına yapılacak zamların karşısında konumlandığını hepimiz görüyoruz. 2025'e girerken de düşük zam oranları aynı şekilde meşrulaştırılmış, enflasyonun faturası böylece emekçilere kesilmişti. Şimşek'in iddiasına göre düşük zamlar fiyat artışlarını da önleyecek, böylece asgari ücretin alım gücü artmış olacaktı. Birçok sözde muhalif ekonomist de Şimşek'in peşi sıra dizilmişti, sözde ekonomi biliminin gerekleri adına emekçilere yapılan bu saldırıyı savunmuştu. Bu iddialarının saçmalığının açığa

çıkması ise sadece bir ay sürmüştü. Merkez Bankası enflasyon beklentilerini güncelleyince, yeni asgari ücretin enflasyonun (resmi veriler ile bile) altında kalacağı açıkça itiraf edilmişti.

Alım gücü düşmeye devam ediyor

Bu durumda emekçilerin en haklı talebinin ara zam olduğu çok açıktı. Ne de olsa iktidar anlaşmanın kendi tarafına uymamış, asgari ücreti enflasyona ezdirmişti. Fakat emekçilerin ara zam talebi de görmezden gelindi. Aynı bahaneler kullanılarak, enflasyon yaratacağı iddiasıyla asgari ücrete ara zam yapılmadı. Emekli maaşlarına ise, yılın ilk altı ayındaki resmi enflasyon kadar, yani yüzde 16 zam yapıldı. Bu artış ile en düşük emekli maaşı sadece 2.400 TL artmış oldu. İşin komik tarafı ise, zammın enflasyondan sonra ve tam enf-

lasyon kadar yapılması. Yani altı ay boyunca emeklinin alım gücü gittikçe düştü. Temmuz ayında ise emeklinin alım gücü tekrar ocak seviyesine çıkarıldı. Ancak önümüzdeki her ay bu alım gücü düşmeye devam edecek. Bu düşüşler ise hiçbir şekilde telafi edilmemiş olacak. Yani ocak ayı için emekliye verilen söz sadece ocak ve temmuz ayları için tutulmuş oluyor. Ki bu sözün kendisi dahi açlık sınırının altında...

Ezdirmedik iddiası

Bakan Şimşek ise temmuz ayında ara zam sorulduğunda, emekçiye ve emekliye enflasyona ezdirmediklerini iddia etmekten geri durmadı. Enflasyonun üzerinde zam yaptık yalanında ısrarcı olurken, daha fazla zammın gereksiz olduğunu ima etti. Yapılan zamlar aslında bir sonraki senenin fiyat artışlarını telafi

etmek, alım gücünü korumak adına yapılmıyor. Bir önceki senenin fiyat artışları dolayısıyla yaşanan erimenin bir bölümünü telafi etmek adına yapılıyor. Bu da aslında fiyatlardaki her bir artışın, ücretlerin gerilemesi anlamına gelmesine yol açıyor. Ezdirmedik iddiasının saçmalığı da böylece iyice açığa çıkmış oldu. Ocak ayında yapılan zamdan sonra gerçekleşen yüzde 1 oranında enflasyon dahi, emekçinin enflasyona ezdirilmesi demek. Ara zam talebinin bir şımarıklık olarak ifade edilerek bastırılması, sanki emekçiler haksız ve abartı bir taleple kampanya yürütüyor

gibi yapılması ise çok büyük bir ikiyüzlülüktür. Verdiği sözü tutmayan, emekçinin ve emeklinin alım gücünü korumayan iktidarın ta kendisidir. Bundan sonrası için emekçi ve emeklilerin talebi, bir önceki yılki enflasyon karşısındaki ezilmenin tafisinin de ötesine geçmeli. Kısa vadede en azından alım gücünün bir sonraki yıl da korunmasını garanti edecek, bir sonraki yılın enflasyonun üzerinde olacağı garanti edilen bir zam şart. Fakat bu da yetmez, üretilen değer tümü, üretenlerin hakkıdır. Değeri üretenler biziz, patronlar ve bakanlar değil.

DÜNYA

Alaska Zirvesi'nin taşıdığı anlam da, emperyalist güçlerin barış arayışından ziyade yeni bir paylaşım düzenine dönük hamlelerinin açık bir göstergesidir.

Savaşın yeni perdesi: Alaska Zirvesi

Alaska'daki tabloyu, işçilerin ve ezilen halkların çıkarına bir barışın ön adımı olarak görmek ya da buralardan medet ummak aymazlıktır. Emperyalist savaşların müzakerelerini, savaşın biçim değiştirerek süreceğini gösteren bir hegemonya mutabakatı olarak okumalıyız.

Efecan Özcan

(...) 1. sayfadaki devam

Bu nedenle bu müzakereyi bir barış emaresi değil, yeni bir bölüşüm biçimi olarak okumalıyız. Tıpkı 20. yüzyıl başında olduğu gibi, silahla-

rın sustuğu anlar bile savaşın başka araçlarla sürdüğü anlardır.

Zirvenin amacı

18. yüzyılın sonlarından 1867'de Alaska'nın Amerika Birleşik Devletleri'ne satılmasına kadar

Rusya'ya ait olan bir Amerikan sınır bölgesi. Buradan hareketle, Moskova-Washington görüşmeleri için mekân seçiminin büyük bir anlam taşıdığını ve bu görüşmelerin tonunu belirlediğini söylemek yanlış olmayacaktır. Mekân seçimi,

eşitliği ve uzlaşma isteğini vurgulayabilir. Ya da tam tersine, bir güç gösterisine de dönüşebilir.

15 Ağustos'ta yapılan Alaska Zirvesi, Rusya – Ukrayna krizinin çözümünde somut bir adım getirmedir. İlk olarak, zirvenin alelacele hazırlandığı düşünüldüğünde zaten çok derinlikli bir şey çıkmayacağı aşikârdır. İkincisi,

Ukrayna'nın temsil edilmediği bir zirvede konu Ukrayna'nın toprakları ve egemenliğiyle ilgiliydi. Bu

yüzden yazılı bir anlaşmaya varmak ya da yazılı bir belge oluşturmak pek mümkün olamazdı.

Sonuç olarak, bu zirveyi ABD – Rusya ikili ilişkilerini yeni bir mertebeye getirme

serüveni olarak değerlendirebiliriz. Gayet tabii olarak böyle bir zirve için bir dayanağa ihtiyaç vardı: o da şüphesiz Rusya – Ukrayna barışını tesis etme gayesi.

Hegemonya mücadelesi

Bu bir hegemonya savaşı. Bu savaşla birlikte Avrupa'nın ortasında bir vekâlet savaşı patlak vermiş oldu. Dolayısıyla savaş, bir yandan vekâlet mücadelesiyle uzun süreli bir yıpratma savaşına evrilmişken, diğer yandan diplomatik ve jeopo-

litik olarak Ukrayna'nın bölünmesini ve bu bölünmenin uluslararası sistemde kalıcı hale gelmesini içeren yeni bir çatışma düzenine doğru gidiyor.

Bu bağlamda, Alaska Zirvesi'nin taşıdığı anlam da, emperyalist güçlerin barış arayışından ziyade yeni bir paylaşım düzenine dönük hamlelerinin açık bir göstergesidir.

Zirvede ne Ukrayna halkının iradesi temsil edildi, ne de savaşın son bulması yönünde somut adımlar atıldı. Tersine, taraflar kendi jeopolitik çıkarlarını masaya koydu ve diplomasi adı altında pozisyonlarını tahkim etti. Mekânın sembolizmi kadar, içerikteki güç dengesi de emperyalist rekabetin ulaştığı yeni safhayı ortaya koydu.

Alaska'daki bu tabloyu, işçilerin ve ezilen halkların çıkarına bir barışın ön adımı olarak görmek ya da buralardan medet ummak aymazlıktır.

Bu zirve dahil tüm emperyalist savaşların müzakerelerini, savaşın biçim değiştirerek süreceğini gösteren bir hegemonya mutabakatı olarak okumalıyız.

Emperyalist savaşlarda taraf tutmak değil, bu savaşlara karşı işçi sınıfının bağimsız duruşunu ve enternasyonal dayanışmasını savunmak, komünistlerin yegâne görevi olmalıdır.

Tom Barrack eliyle halkçı güçlere markaj

Bölgede ABD'nin Tom Barrack eliyle Siyonizm karşıtı cepheyi ve bölgedeki özgürlükçü hareketleri tasfiye etmek üzere, adeta siyasal intihar dayatmalarıyla markaja aldığı görülüyor. Yani Lübnan'da Hizbullah'a, Suriye'de SDG'ye siyasal intihar dayatılıyor.

Özcan Avcı

“Bölgede neler oluyor?” sorusunu soralım. Elbette birçok şey aynı anda hareket halinde. Tüm olanları aynı cümlede ve aynı kapsamda tariflemek zor fakat kanımızca şu şekilde özetlenebilir: Bölgede ABD'nin Tom Barrack eliyle Siyonizm karşıtı cepheyi ve bölgedeki özgürlükçü hareketleri tasfiye etmek üzere, adeta siyasal intihar dayatmalarıyla markaja aldığı görülüyor. Yani Lübnan'da Hizbullah'a, Suriye'de SDG'ye siyasal intihar dayatılıyor.

Lübnan'da yaşananlar Siyonistler ile Lübnan güçleri arasında geçtiğimiz sene yaşanan savaşta 27 Kasım'da Hizbullah ve Siyonistler arasında bir ateşkes süreci yaşanmıştı. Bu ateşkes geçen bir sene zarfında Siyonistlerce defalarca ihlâl edildi, şimdi hâlâ ihlâl devam ediyor. Şimdi ise Barrack'ın yeni şartları adeta ateşkesin Siyonistlerden taraf şekilde fiili delindiğinin ilanı niteliğinde. Hizbullah'ın ağır silahlarını Lübnan Ordusu'na devredeceği koşulunun el yükselti- lerek Hizbullah'ın tamamen silah bırakması biçimine bozunduğu görülüyor. El yükselt-

me bununla da sınırlı kalmayarak dayatmaya göre Hizbullah artık Lübnan siyasetinde de yer alamayacak. 26 Ağustos günü, Lübnan Cumhurbaşkanı Joseph Aoun ile Barrack, Baabda Sarayı'nda bir toplantı gerçekleştirdi. Hizbullah'ın silah bırakması süreci ve bu konuda Suudi Arabistan'ın

Hizbullah'ı doğuran Siyonistlerin saldırıydı. Bu doğrultuda onu yaratan toplumsal yıkılmadan veya değişmeden Hizbullah da yıkılmayacak veya değişmeyecektir. Siyonist saldırganlık bitmeden Hizbullah da bitmeyecektir. Bu noktada Barrack'ın işi sürdüğü yokuş yeni bir Lübnan iç savaşıdır.

mali destekleri masaya yatırıldı. Toplantının ardından düzenlenen basın toplantısında Barrack'ın gazetecilere yönelik “medeni olun, hayvan olmayın” çıkışı kanımızca yaşanan süreci gün yüzüne çıkarır nitelikte.

Bu noktada vurgulamakta fayda var, Siyonistler Lübnan'a 1968'in son günlerinde ilk defa saldırdığında Hizbullah yoktu.

Yine vurgulayalım, bölgede istikrar sloganı ile göreve gelenler bölgeyi sürekli bir istikrarsızlık konumuna sürüklemekteler.

Suriye'de yaşananlar

ABD'nin Kürtlerle olan stratejik ilişkisinde bir dizi değişiklikler var. Yeni yönelim, Kürt özgürlükçü hareketleri entegrasyon adı altında tasfiye etmek ve becerebildiği oranda Kürt özgürlükçü hare-

ketlerin Kürt ulusalçı hareketlerle ilişkilerini sıkılaştırarak ulusalçılığa çözmek yönünde. 8 Ağustos'ta gerçekleşen Haseke Konferansı'na bakacak olursak, Kürt cephesinde de bir dizi tepki ve tutumda netleşmeler görülüyor. Yeni demokratik ve merkeziyetsiz anayasa kararının alındığı, âdem-i merkeziyetçilik ve yerel halkların temini üzerine stratejik yönelimlerin açıklandığı bir konferans gerçekleşmiş oldu. Çeşitliliklerin bir zayıflık değil güç kaynağı olduğu bu konferansta vurgulandı. Bu konferansın ardından da “En uygun çözüm federal sistem” vurgusu taşıyan bir açıklamayla Alevileri temsil eden isimlerin öncülüğünde, Orta ve Batı Suriye Siyasi Konseyi'ni (PCCWS) ilan edildi.

8 Ağustos konferansında alınan kararlara bakılacak olursa Kürtler hem tasfiyeye hayır demiş hem Barrack'ın hem âdem-i merkeziyetçiliği bir aşama olarak kurguluyor hem Barrack'ın “federalizm karşıtı” tutumuna tavır alınmış oluyor, hem de mevcut süreçte aldıkları pozisyonda yani “karşılıklı tanıma ve iradeli katılım” yönelimlerini sürdürmüş oluyorlar.

Sırbistan, dur!

Uçurumu gören yüz binlerce insan, tarihlerinin seyrini değiştirmek için hep bir ağızdan bağırıyor: “Sırbistan, dur!”

Buğra Gültekin

“Sırbistan durmayacak!” Bu slogan size bir yerlerden tanıdık geliyor olmalı. Hedefledikleri uçuruma doğru “yola devam,” diyenler vardı ya hani, “durmak yok” idi. Bu söylem ile benzer bir hesap güdüyor Vučić öncülüğündeki Sırp İlerici Partisi (SNS) iktidarı. Karşısında ise uçurumu gören yüz binlerce insan, tarihlerinin seyrini değiştirmek için hep bir ağızdan bağırıyor: “Sırbistan, dur!”

Halihazırda çoklu krizlerin içerisinden geçerek patlama potansiyeli olan toplumsal hareketliliğin fitilini yakan olay 2024 Kasım'ında Novi Grad tren istasyonundaki bir beton çatının çökmesiyle beraber 16 kişinin ölümü oldu. Sırbistan halkının çoğunluğu şurada ortaklaşıyordu: bu felaketin ardında yatan iktidarın yolsuzlukları ve liyakatsizliklerdi; hesabı sorulacaktı. İktidarın küresel ve yerel sermaye güçlerine bölgeyi peşkeş çekmesi, taleplerin oluşumunda ön plandaydı. Olayın yaşandığı tren istasyonu Çin'in Kuşak-Yol İnisiyatifini vasıtasıyla renovasyon sürecinden geçmiş, yapılan sözleşmeler ise üstü örtük tutuluyor durumda. Taleplerden ilki de bu anlaşmaların şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşılması oldu. Eylemsellikleri takiben belgelerin bir kısmı Ocak ayında yayınlanmışsa da, bunların yetersiz ve iktidarın eylemleri kırma stratejisinden biri olduğunu görmek çok sürmedi.

Her gün sürdürülen eylemlerin pratiği, ölenler için sessiz yas ve anmaların yanı sıra, 16 dakikalık trafik blokajları ve üniversite işgalleriyle belirleniyordu. Toplum-sallaşan halk hareketi Aralık'ta 100,000 kişinin başkenti doldurmasıyla, Milošević'in iktidardan indirildiği ayaklanmanın düzeyinde bir kitleselliğe ulaştı. “Go-

tov je!” (Onun İşi Bitti!) sloganları tekrar sokaklarda yankılanıyor, duvarlarda yazılıyordu. Buna karşın Vučić “işinin bitmediğini” kanıtlamak derdinde. 21 Kasım'da rütbeli bir SNS üyesinin eylemler için tehdidini takip eden gün anma için toplanan öğrencilere ve profesörlere yönelik saldırı, iktidarın milislerini sokaklara taşıdığının bir göstergesi oldu. Ayaklanma büyük oranda üniversiteli gençliğin öncülüğünde olsa da, farklı işçi bölüklerinin parçalı dahiliyeti söz konusu. Sokaklarda yankılanan “Genel Grev” sloganlarının rezonans yaratabileceği sıklıkta sınıfın örgütlü ağırları yok, ancak ayaklanmanın sınıfın örgütleneneceği yöntemleri kolektif bilinçte açığa çıkarma potansiyeli var. Her şeye rağmen gündün güne büyüyen halk hareketi krizlerin sınıfsal perspektifini hareket içerisinde açığa çıkarırken işçi sınıfını da sahneye çağırıyor. Mart ayında öğrenci hareketiyle 5 büyük sendikal konfederasyon arasındaki ortak mücadele anlaşması önemli bir göstergedir. Avrupa Birliği için iktidarın işlediği suçlar yalnızca göz ardı edilebilen pürüzler. AB'nin bölgedeki çıkarları, Avrupa'nın Lityum ihtiyacının %90'ını karşılayacak olan maden kaynaklarının Vučić tarafından AB'ye açılması bunun başlıca sebebi. Böylelikle “Sırbistan AB yoluna bağlı kalmakta” oldukça kararlı. SNS hükümetinin bir yandan AB'ye bir yandan Çin ve Rusya'ya iki taraflı bir siyaset izlemesi iktidarın elini güçlendiriyor.

Tüm bu basınç altında Sırbistan halkının mücadelesi halk hareketlerine yeni deneyimler kazandırırken, toplumsal hareketlerin ani sıçrama ve düşüşlerinin yaşandığı bu dönemde bu ayaklanmanın sürekliliği önemli bir ilham veriyor.

Barajların makus talihi

2000 yılında kişi başına düşen su miktarı 1600 metreküp civarındayken nüfus artışıyla birlikte bu 2020 sonunda 1300 metreküplere geriledi. Kişi başına düşen miktar 1500 metreküp altına düştüğünde o ülke su stresi altında sayılıyor.

Beyda Ceylan

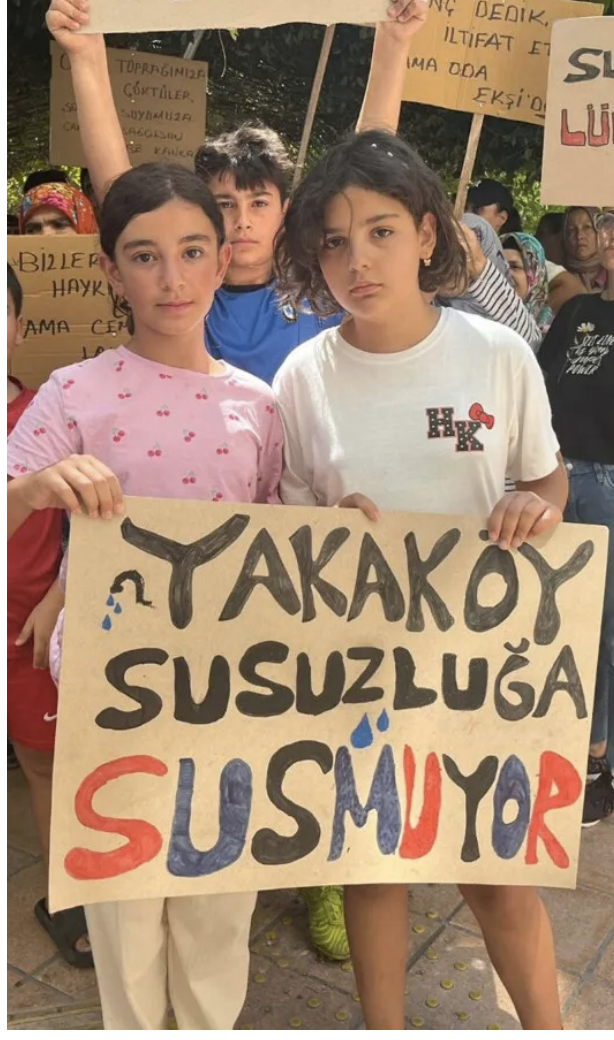
Su krizi kapımızda değil, evimizde. Barajların endişe veren doluluk oranları ve belediyelerin uyguladığı su kesintileri bu yaz sıcaklar ile cebel-leşirken geleceğe yönelik anksiyetimizi ziyadesiyle arttırdı. Bu krize çözüm olarak sunulan politikalar ise hepsinden beter. Elimizde Temmuz 2025'te yağışların ciddi oranda azaldığına, geçen yıl temmuz ayında metrekareye ortalama 15,6 kg yağış düşerken bu yıl sadece 9,6 kg yağış kaydedildiğine dair veriler var. İstanbul, Bursa ve Konya en çok etkilenen iller arasında ön sıralarda. Bu yaz Bursa'nın Nilüfer Barajı tamamen kurudu. İstanbul'da baraj doluluk oranları iki ay içinde %66'dan %41'e düştü. Konya Ovası için son 30-35 yılın en kurak yazı olduğu söyleniyor. Altınapa Barajı'ndaki su seviyesi 3 milyon metreküpe geriledi. Bu oran önemli çünkü baraj bu seviyenin altına düşül-

düğünde normal su kullanımına izin verilmiyor. Bu havzada yaşanan kuraklık yüzünden birçok kuş ve canlı türü doğal yaşam alanını kaybetmiş durumda. Prof Dr. Doğanay Tolunay'ın verdiği bilgilere göre Türkiye'de 2008 yılında kullanılan su miktarının yaklaşık 45 milyar metreküp civarındayken bu miktar 2016'da 60 milyar metreküpe çıktı. Yani 8 yıllık bir sürede su kullanımında 15 milyar metreküp kadar bir artış var ancak su varlıkları hiç değişmedi. 2000 yılında kişi başına düşen su miktarı 1600 metreküp civarındayken nüfus artışıyla birlikte bu 2020 sonunda 1300 metreküplere geriledi. Kişi başına düşen miktar 1500 metreküp altına düştüğünde o ülke su stresi altında sayılıyor.

Sorunun temeli

Peki bu devasa değişimin sebebini ne ile açıklayacağız? İklim krizi ile mi yoksa vatandaşın israfçılığı ile mi?

Sadece 8 yılda kömürle çalışan termik santrallerin kullandığı su miktarı 8 milyar metreküpe çıkmış. Ayrıca Türkiye tarım ürünleri üreticiliğinde giderek gerilerken tarım sektörünün kullandığı su miktarı artıyor. Konya Havzası'nda açılan obrukların, her hasat sonrası gelir elde edemediği için mahsullerini dökerek sesini duyuramayan üreticinin nedenleri de işte burada yatıyor. Getirisi yüksek ve ihracata elverişli diye karasal iklimde bol suya ihtiyaç duyan mısır, şeker pancarı gibi ürünler ürettiğinizde yeraltı su varlıklarını tahrip ederek obruklara neden olursunuz. O bölgenin ihtiyaçlarının bilgisine sahip çiftiçi büyük tarım şirketlerine ezdirirseniz tahribatın önünü alamazsınız. Yeryüzündeki suyun en önemli tutucuları olan ormanların dokunulmazlığını ise maden şirketlerinin siparişi ile kaldırırırsanız ülkenizdeki su varlıklarını büyük bir

tehlikeye atarsınız ve sizin su krizini çözmek ile pek de işiniz olmadığı anlaşılır. Hane içi su kullanımı (%11) sanayi (%15) ve tarım (%70) sektörünün su kullanımının yanında bir hiçtir. Su krizini çözmek için elinizdeki en iyi yöntem halihazırda yoksullukla sarmalanmış

halkın suyunu kesmek ise halk ile alay ettiğiniz ortadadır. Su krizine çözüm bulmak istiyorsanız şirketlere verdiğiniz ayrıcalıkları kaldırmak, onları vergilendirmek ve sınırlamakla başlayın. Halkın duş almamasından daha çok işe yaraya-cağına emin olabilirsiniz.

Çeteleşme kiskacında gençlik

Günümüz Türkiye'sinde her dört gençten biri ne okuyor ne de çalışıyor. Son üç yılda bir milyona yakın üniversite öğrencisi geçimini sağlayamadığı için okulunu bırakmak zorunda kalmış. Sadece geçtiğimiz bir senede, bir üniversite öğrencisinin eğitim maliyeti %108 artmış!

Volkan Erdoğan

Daltonlar, Redkitler ve Casperlar gibi çocukluğumuzun çizgi film karakterleri, emekçi mahalleler için günümüzde bambaşka bir gerçekliği ifade etmekte. Adaletsizlik, servet aktarımı, güvencesiz çalışma koşulları ve genç işsizlik gibi politikaların kaynağı olan içinde bulunduğumuz ucube sistemin kırıntılarından faydalanan suç çeteleri, servet hayalleri satarak her geçen gün daha da güçleniyorlar.

Egemenlerin gözünde suça ve suç çetelerine yönelik çözüm arayışları Yerlikaya'nın boyun eğdirmeli "gereği yapıldı" gönderileri, medya holdinglerinin televizyonlara sunduğu magazinzel "bir kişi daha öldürüldü" haberleri ve Minguzzi cinayetinin ardından tartışılan yasa tasarıları döngüsünde ilerliyor. Tüm bunlar yaşanırken emekçi mahallelerde geleceksizliğe itilen yüz binlerce

genç servet hayalleri ışığında çete liderlerini ikonlaştırıp çetelere katılmayı hedefliyor.

Yüzümüzü gerçeklere dönelim

Günümüz Türkiye'sinde her dört gençten biri ne okuyor ne de çalışıyor. Son üç yılda bir milyona yakın üniversite öğrencisi geçimini sağlayamadığı için okulunu bırakmak zorunda kalmış. Sadece geçtiğimiz bir senede, bir üniversite öğrencisinin eğitim maliyeti %108 artmış!

Suç çetelerin büyük bir çoğunluğunu oluşturan 16-20 yaş aralığındaki gençlerin sürüldükleri gerçekliğin bu tablosu sorgulanmadıkça suçun kökeni ve çözümünü hakkında politika üretmek masasızdır. Suçu yaratan gerçeklik toplumsaldır; bu toplumsal gerçeklik değişmediği sürece emekçi mahallelerdeki gençlik bu girdaptan kurtulamaz.

Suçun kaynağı ezilenler değil, egemenlerdir

Bir süredir oluşmaya başlayan ve Minguzzi cinayetinden sonra son raddesine erişen bir diğer konu ise suçun ırk ve kimlik üzerinden ele alınması yani suçun ırksallaştırılması. Bu anlayışa göre çeteleri oluşturan bireyler Kürt, Afgan ve Suriyeli gibi göçmen ve ezilen kesimlerden oluşuyor ve temel

sorun bundan kaynaklıyor. Çocuğunu kaybetmiş bir annenin yardım çılgınlıkları medya tarafından saptırılıp faşizan, kin ve daha otoriter bir yasal düzene işaret eden çağrılar yapılıyor. Hukuki bir terim olan suça sürüklenen çocuk kavramındaki "sürüklenme", bir kişiyi, cemaati, ırkı veya kimliği değil çocuğun içinde bulunduğu toplumsal-sınıfsal düzenin tamamını kapsayan şekilde algılanmalıdır. Ezilenlerin suç-çetelere yönelişinin sebebi; emekçi mahallelerde yaşayan gençleri, kimliği, dili, ırkı ve yaşamı yüzünden ötekileştirerek toplumsal öfkelerinin sisteme karşı değil sistem içi kolay yoldan servet arayışlarına yönlendiren politikalarıdır.

Ne yapmalı?

Suç çetelerinin özellikle geçmişte sol-sosyalist yapıların güçlü olduğu mahallelerde faaliyetlerini yürüttüklerini belirtelim. Mahallerimizde çeteciliğe karşı dayanışma ağlarını birlikte örmeli, geleceksizliğe, alternatifsizliğe karşı öfkemizi sisteme yöneltmeliyiz. 19 Mart süreciyle demokratik taleplerimizi siyasi mücadeleyle sokaklara, kampüslere taşıyan üniversiteli gençler olarak mahalleli ve emekçi gençliğinin ekonomik talepleriyle mücadele ortaklığı kurmalı, iş yerlerinden mahallelere mahallelerden kampüslere toplumsal muhalefeti yükseltmeliyiz.

Faşizmin gölgesinde çocuk hakları

Hatice Göz

Her çocuk hakkı ihlalinde çocuk hakları için mücadele edenlerin dikkat çektiği bir nokta var: Sorumluluk zinciri. Bir çocuğu yaşadığı sonucun tekil sorumluluğundan kurtarıp onu çevreleyen tüm sosyal, siyasal, ekonomik ağı içeri çekmiş oluruz. Örneğin boğazına yediği çikolatanın kapağı kaçtığı için ölen çocuk kendi ölümünden sorumlu tutulmak istenirken biz kantinci de sorumlu okul müdürü de çikolata firması da demiştik. Çünkü çocuklar toplumdaki özel bir gruptur ve ayırım gözetmeden tüm çocuklardan herkes sorumludur. İktidarlar ise çocukları korumak ve güçlendirmek noktasında yükümlüdür.

Buraya bir de çocuk algısını eklememiz gerekiyor. Çünkü toplumda yaratılan çocuk algısı hem egemenler tarafından kullanılmaya çok müsait hem de çok çarpık, keyfi, tutarsız ve sınıfsal. Çocuklarla ilgili her şeyin siyaset üstü olduğunu bağıra bağıra savunırlar kendi çıkarlarına bir siyaset söz konusu olduğunda çocukları çok rahat oraya alet edebiliyorlar ya da etmek istiyorlar. En yakın örneği hayvan katliamı yasası. Çocuklarla ilgili konular duygularla, anlık yükselip alçalan öfkeyle sınırlı kaldığı için tüm toplum hızla buraya kanalizasyon edilebiliyor. Sanki çocuklar yararına bir şey yapıyormuş gibi gösterilirken aslında faşist hukuk ve toplumsallıkta bir adım daha atılıyor. Sokak köpekleri çocuklara saldırıyor o nedenle toplatılmaları gerek gibi korkunç bir adım, çocuklar içinmiş gibi gösterilerek atılabildi.

Faşizmin ol dediği

Şimdilerde en tehlikeli tartışma zemini ise Ahmet Minguzzi'nin öldürülmesi ile açığa çıkan toplumsal tablo. Faşizmin toplumsallaşıp kurumsallaşmasından ayrı asla düşünemeyeceğimiz bu dava tam da bu sebepten hiç de sıradan değil. Bu dava çevresinde gelişen hiçbir şey de kendiliğinden olmuyor: tarafların dillendirdiği söylemler, tutulan avukatlar, yürütülen kampanyalar, hedef göstermeler, baroya saldırılar... Belli ki gelip burada düğümlenen bir şeyler var. Tehlikeli olan yanlardan biri şu, yukardaki örnek gibi: Bu cinayet üzerinden toplumun kutuplaştırılması, Ahmet'i öldüren çocukların canavarlaştırılması, o çocukların ailesi üzerinden yükseltelen ırkçılık ve sanki bu davada Ahmet'i öldüren çocuklar çocukluklarından çıkarılıp en yüksek cezayı alırlarsa ve ilgili yasa değişirse çocuklar yararına bir durum oluşacakmış gibi davranılması.

Ahmet öldürülene kadar gelen bir zincir var: toplumsal, siyasal, sınıfsal bir zincir... Mesela biz bir çocuk çalışırken öldüğünde onun hangi koşullarda çalıştığını görebiliyoruz. Ama o sırada bile pek çok çocuk bu koşullarda yaşamaya devam ediyor. Dolayısıyla her tarafı mafyaların, uyuşturucu baronlarının, çetelerin yani şiddetin sardığı bir yerde çocukların bu kadar şiddete yönelmesinde kimler sorumlu, hangi çocuklar bunlarla çevrili? Bir çocuk bir çocuğu öldürene kadar bu şiddet yöneliminde hiç devrede olmayan iktidar şimdi çocuklar en yüksek cezayı alınca aklanmış oluyor... Çocuk koruma sisteminin neredeyse olmadığı ülkemizde sorunların sadece olayların açığa çıktığı anda ve sadece cezalar üzerinden tartışılması da ancak faşizmin ekmeğine yağ sürüyor. Bir çocuk için adalet istenildiği sanılırken aslında tüm çocukların zararına bir yol döşeniyor. Gerçekten çocuklar yararına, Ahmet için, diğer tüm çocuklar için adım atılmasını istiyorsak işaret etmemiz gereken yer yasa değişikliği değil tüm çocuklar için güçlü bir çocuk koruma sistemi, eşit ve özgür bir yaşam olmalı.

PARTİ'DEN

1 Eylül'de meydanlardayız

1 Eylül Dünya Barış Günü ülkenin pek çok yerinde halkın barışa olan özlemini sokaklara yansıttığı bir gün oldu. İstanbul'da da Kadıköy Meydanı'nda düzenlenen mitingte barış mücadelesi sokakta binlerle buluştu. Toplumsal Özgürlük Partisi İstanbul İl Örgütü olarak da 1 Eylül Dünya Barış Günü'nde emperyalist çıkar savaşlarına ve halkların birbirine düşman edilmesine karşı düzenlenen Kadıköy Mitingi'nde yerimizi aldık.

Omsa Metal işçileriyle dayanışma

Kocaeli Dilovası'nda bulunan Omsa Metal fabrikasında çalışan işçiler işe iade ve tazminat talepleriyle Temmuz ayı başından beri direnişte. Fabrikanın 30 Ocak 2025 tarihinde DİSK'e bağlı Birleşik Metal-İşte örgütlenerek yetki belgesini almasından sonra işverenin yetki itirazından bulunmuştu. İtirazın ardından fabrikeyi "sendikadan temizleme" hareketi başlatan işveren sendikaya üye olan işçileri işten çıkarttı. 57 işçinin işine son verilirken işçiler fabrika önünde haklarına sahip çıkmak üzere direniş başlattı. Direnişin 51. gününde Toplumsal Özgürlük Partisi Kocaeli İl Örgütü ve Dönem Sözcümüz Pelin Kahiloğulları direniş yerinde işçilere dayanışma ziyaretinde bulundu.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Savaş Çiçek
Adres: İstiklal Cad. Balo Sok. Tokatlıyan Han No: 21 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza
No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00

2025 Her Yer Çocuk yaz etkinlikleri: Zorbalık Yok! Dostluk Çok!

Her Yer Çocuk çalışmaları kapsamında her sene tekrarlanan Yaz Etkinlikleri bu sene Temmuz ve Ağustos ayları içerisinde gerçekleştirildi. Toplamda 7 il ve 22 mahallede gerçekleştirilen etkinliklere binlerce çocuk katıldı. Etkinliklerin mottosu toplumda gittikçe artan şiddet arasındaki yansıması olan zorbalıktı: *Zorbalık Yok!*

Dostluk Çok!
Bu yıl yapılan etkinliklerin en önemli özelliği ise Her Yer Çocuk etkinliklerinin 10. yılına girmiş olmasıydı. Yüzlerce gönüllüye verilen eğitimlerle başlayan çalışmalar sonunda çocuklarla resim, spor, müzik, ekoloji, eğlenceli matematik, bilim, felsefe, satranç, toplumsal cinsiyet, evrim, tiyatro, dans, yoga, origami,

masal üretimi, İngilizce, gazetecilik gibi pek çok atölye etrafında yaklaşık iki ay boyunca bir araya gelindi. 7-10 yaş arasında binlerce çocuk bu atölyelerde gerçekleştirildikleri çalışmalar ile dayanışmacı bir kültür ile tanışmış oldular. Etkinliklerin sonunda her bölgede çocuklar kendi hazırladıkları gençlikler ile yaz etkinliklerine veda etti.

PARTİ AÇIKLAMASI

Samandağ'da yaşananlara dair

Ağustos ayı içerisinde Samandağ'da yaşanan olaylara dair Toplumsal Özgürlük Partisi açıklamasını kısaltarak yayımlıyoruz.

Samandağ'da yaşanan istenmeyen olaylar sosyal medya üzerinden bir anda ülke gündemine girdi. Ancak, sosyal medya mecralarında çoğu zaman olduğu gibi bir dizi çarpıtma ve sorumsuzluğun gerçeklerle iç içe geçtiği bir durum oluştu. Suriyede yaşanan gelişmeler dolayısıyla zorlanan iktidar güçlerinin bu manzaradan oldukça keyif aldığını tahmin edebiliriz; tam da böylesi bir gerginliğe ihtiyaçları vardı!

Deprem hafızalarımızda henüz capcanlı duruyor. Hataylılar, henüz 36 ay önce yıkıntılar altında yardım çığlıkları atan evlatlarının, analarının babalarının, dostlarının seslerini duyarken "Devlet yok mu?", "Devlet nerede?" çığlıklarıyla çaresizce boşluğa haykırıyorlardı. Enkaz altında yardım isteyen yakınlarının dondurucu soğukta seslerinin anbean kesilişini, adeta nispet edercesine okutulan selaları duyarak can verişini çaresizce izleyenlerdir. Hatay halkı Arap Alevisi oldukları için bilinçli olarak böyle bir duruma düşürüldü. Kendi şehirlerini terk etmeleri, kültürlerini kaybedecekleri bir boşluğa sürüklenmeleri hedefleniyor. Aynı "mezhepçi" irade şimdi Suriyede "tekfirçi" irade ile ortaklaşp taktığı HTŞ maskesiyle Arap Alevilere katliam uyguluyor. Hatay, birçok kimliğin ve inancın hiçbir sorun çıkmadan ortaklaşa dostça yaşadığı bir yerdi. Bu bir "baş gelene razı olma" ya da "anlayış gösterme" tutumu olarak değil, fiilen ortak yaşam kurarak gerçeklik kazanmıştır, halen de böyledir. Sözün kısası Hatay halkı hakkında konuşanların dikkatli olması gerekiyor. Elbette bütün halklar gibi Hataylıların da zaafı vardır, ama Hataylılara en son söylenecek itham "farklılıklara tahammül edemiyorsunuz" olur; tam tersine farklılıkları kendisinin zenginliği olarak görüp fiilen de öyle yaşayan bir halktır. Hataylı Arap Alevilerin büyük çoğunluğu emekçidir, üstelik kendi şehirleri tıpkı Kürt şehirleri gibi bilinçli olarak dışlanıp sanayi geliştirilmediği için iş bulamayıp zengin Arap ülkelere ağır koşullarda çalışırlar. Ömrünü tüketerek ailesi için yaptırabildiği evlerini çoğunlukla kendileri yaptıkları için aynı zamanda inşaat işçisidirler.

Sosyal medya şarlatanlarına ne söylesek boş, zaten pek önemleri de yok; sözümüz onlara değil, Kürt halkıdır: Koşullar ve kaderler ortaktır; demokratik bir cumhuriyet ortak ihtiyaçtır. *** Büyük çoğunluğu genç Kürtlerden oluşan inşaat işçileri ise, Kürt halkına dayatılan yoksulluğun sonucu olarak nerede iş varsa oraya koşutarak gidip ekmek parasını çıkarmaya çalışan emekçilerdir. Tıpkı ailesini bırakıp zengin Arap ülkelerine çalışmaya giden Samandağlı emekçiler gibi. Hatay'daki inşaat işçileri iş güvenliği olmayan koşullarda uzun saatler çalışıp düşük ücret alıyor, tahtakurusu dolu konteynerlerde sıkışık yatıyor, böcekli yemeklerle karınlarını doyuruyorlar. Bu koşullarda öfke ve gerginliğin oluşup günlük yaşamdaki ilişkilere sızması normal değil midir? Tıpkı, deprem sonrasında hâlâ ayakta kalma çabası içinde olan Samandağlılarda olduğu gibi! ***

Peki, yaşanan "Olay" nedir? İlk bakışta sıradan bir adli olaydır. Her gün her yerde yaşananlar gibidir. İçinde kavrulunan cehennemi ortamda toplumun içine düştüğü gerilim, yozlaşma, çürüme gibi eğilimler, aslında pek de önemli olmayan bir tartışmayı kendi çapının ötesinde bir seviyeye çıkarmıştır. Aslında orada artık gerçekte yaşanan olayın gerilimi değil, toplumun içinde olduğu gerilimin bir gerekçe olarak patlaması yaşanmış, ne yazık ki bir Arap Alevisi yurttaş ölmüştür. Olayların tekrarlanması üzerine halk toplanmış protesto yapmıştır. Herhangi bir saldırı ya da düşmanlaştırıcı söylem yoktur. İnşaat işçileri uzun zamandır Hatay'da çalışıyor, neden şimdiye kadar bu tür olaylar olmadı da şimdi oluyor? *** Hatay'da yaşananları artık iç içe geçtiğimiz Suriyede yaşananlarla birlikte değerlendirmeliyiz. Esad önderliğindeki iktidarın aniden devrilmesiyle ortaya çıkan boşlukta, HTŞ kendisini yıllardır besleyip eğiten emperyalist güçler tarafından adeta paraşütle Şam'a indirilip iktidara yerleştirildi. HTŞ, geçen kısa sürede özellikle sahil bölgesinde yoğunlaşan ama aslında başka şehirlere de yayılan Arap Alevilere yönelik katliamlarıyla kendi halkına savaş açmış ve katliamcı bir çeteden başkası olamayacağını göstermiştir. Basında yazılan iddialara göre HTŞ'nin saldırılarının arkasında Colani ile görüşmek için neredeyse gün aşırı Şam'a giden Hakan Fidan vardır. Arap Aleviler henüz bağımsız bir askeri-politik güce sahip olamadıkları için savunmasız kalıp katliama uğradılar; infazlar, tecavüzler, kadınları kaçırma halen de sürüyor. Dürziler ise, HTŞ'ye silahlı direnişle cevap verdiler ve şimdi fiili bir özerk bölge konumundalar. Colani ve çetesinin tam da şimdi Kürtlere yönelmesi ise, Paris'teki görüşmelere katılmamasıyla aynı sebepten kaynaklanıyor: Siyasal ve askeri kapasite açısından HTŞ'den çok daha güçlü olan Rojava Kürtlerinin öncülüğündeki SDG'nin düzenlediği konferans, Suriye'nin Alevi ve Dürzi inanç önderlerinin de katılımıyla adeta bir gövde gösterisine dönüştü. Burada HTŞ'nin Suriye'yi bitmeyecek iç savaşlara boğacak despotik düzen yolunun tam tersine, yani demokratik bir cumhuriyet yoluna sokacak yeni bir iktidar seçeneği doğdu: Suriye artık HTŞ'ye mahkûm değil! Bu gelişmeden HTŞ kadar hatıta daha fazlasıyla onun arkasındaki Türkiye'deki iktidarın, özellikle de içindeki Hakan Fidan inisiyatifinin rahatsız olacağı açıktır. *** Suriyede Kürt halkı ve Aleviler arasında eşit yurttaşlık temelinde bir ortak iktidarlaşıma olasılığı doğuyorken ve bu olasılık henüz doğarken boğulmaya çalışılırken, bu durumun Türkiye'ye ve özellikle de Hatay'a yansıtacağı ya da yansıtılacağı açık değil midir? Böylesi bir gerilimin sürmesinin bölgenin diğer illeri olan Adana ve Mersin'de şimdiye dek kardeşçe yaşayan Kürtler ve Arap Alevilerin hatta bütün Alevilerin arasına düşmanlık sokmak amacıyla kullanılacağı açık değil midir? ***

Bütün halk güçlerini bu talihsiz gerilimin çözülmesi yönünde sorumlu davranmaya çağırıyoruz. Bölgedeki sol-sosyalist güçler, başta partimiz olmak üzere halkı ve inşaat işçilerini örgütlemekte yetersiz kaldıkları için istenmeyen olumsuz durumlar oluşmuştur. Görev bütün aciliyeti ve yakıcılığıyla önümüzdedir.

Açıklamanın tamamını toplumsalozgurluk.org'dan okuyabilirsiniz.